

Кабаченко В. П., Казанлі А. Б. Пейзаж і натюрморт: синтез жанрів в умовах світлоповітряного середовища Одеси // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 33 – 34.

Ключові слова: пейзаж, натюрморт, синтез, жанр, світлоповітряне середовище.

Анотація: розглянуто синтез жанрів пейзажу і натюрморту в умовах світлоповітряного середовища Одеси.

Кабаченко Володимир Петрович,

старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», член Національної спілки художників України,

Казанлі Артем Борисович,

здобувач вищої освіти ОС «магістр» Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ПЕЙЗАЖ І НАТЮРМОРТ: СИНТЕЗ ЖАНРІВ В УМОВАХ СВІТЛОПОВІТРЯНОГО СЕРЕДОВИЩА ОДЕСИ

Ключові слова: пейзаж, натюрморт, синтез, жанр, світлоповітряне середовище.

Особливості розвитку образотворчого мистецтва зумовили розподіл зображуваного митцем на жанри. Різняться жанри за специфікою зображуваного, що виражає головну ідею твору, а також предметами, що є головними в композиційному та ідейному рішенні. Найбільш поширеними у сучасному живописі є пейзаж і натюрморт.

Відмінними особливостями пейзажного жанру виявляються зображення об'єктів природи та її елементів. За предметом зображення пейзажного жанру можна виділити сільський, міський, морський, гірський,

індустріальний, архітектурний та ін. Саме в пейзажному жанрі ключову роль відіграє світлоповітряне середовище. Воно зумовлює настрій твору, його ідейне та емоційне забарвлення. Вміле відтворення художником світлоповітряного середовища в пейзажі дає змогу передати реалістичність простору та стану природи.

Особливостями жанру натюрморт є зображення неодухотворених предметів, елементів побуту, плодів, квітів, овочів, посуду тощо. Зазвичай предмети навмисно виставляються, створюючи постановку. За принципом підходу до зображення ці жанри відрізняються в тому, що зображуючи пейзаж, художник відтворює середовище яке вже створене, в свою чергу в натюрморті художник сам створює середовище, яке збирається зобразити.

В широкому понятті синтез являє собою поєднання різних елементів, в результаті якого утворюється новий. Поняття синтезу яскраво відтворюється в образотворчому мистецтві, воно дає змогу створити унікальні композиційні та ідейні рішення. Поєднуючи, наприклад, жанри пейзажу і натюрморту можна створити унікальні композиційні рішення, синтезувати елементи живої та неживої природи, підсилити виразність предметного світу та природного оточення, додати плановості, розширити кольорову палітру твору.

Географічні особливості Одеси та приморський клімат утворюють унікальне світлоповітряне середовище. Вологе та чисте повітря, пронизане яскравими променями сонця, створює унікальне явище, під впливом якого предмети, що потрапляють під вплив цього світлоповітряного середовища, немов сяють. Предмети не просто відбивають світло, здається, що вони самі є світлоносними. Такі особливості Одеського світлоповітряного середовища приваблювали, надихали та надихають чимало видатних художників, серед них: К. Костанді, П. Нілус, Г. Головков, Т. Дворніков, В. Литвиненко, А. Лоза, Ю. Єгоров, В. Філіпенко, С. Лозовський, Н. Лоза, А. Носенко, В. Кабаченко.